

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie,

examinând, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Terlețchi Andrei XXXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 10.07.2020 – 24.03.2021.

Instanța de apel: 19.04.2021 – 16.11.2021.

Instanța de recurs: 21.01.2022 – 11.05.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 24 martie 2021, Terlețchi Andrei a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 362 alin. (1) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, echivalentul a 25 000 lei (douăzeci și cinci mii) lei.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a constatat că, *Terlețchi Andrei, aflându-se pe teritoriul Republicii Moldova, având intenția de a ajunge ilegal pe teritoriul Ucrainei, la data de 09.05.2020, în jurul orelor 18:00, contrar prevederilor art. 13 alin. (1) al Legii nr. 215 din 04.11.2011 cu privire la frontiera de stat al R. Moldova, care prevede: „Persoanele și mijloacele de transport care intră sau ies în/din Republica Moldova pot trece frontiera de stat, iar mărfurile și alte bunuri care urmează să fie introduse sau scoase din Republica Moldova pot fi transportate peste frontiera de stat doar prin punctele de trecere în timpul programului de lucru”, a ocolit punctele de trecere a frontierei R. Moldova și eludând controlul efectuat la trecerea acesteia, a trecut ilegal frontiera de stat a R. Moldova în Ucraina, pe direcția localităților Molochișul mic (MDA) - Șerșenfi (UKR), unde la data de 09.05.2020, aproximativ la orele 18:36, a fost reținut de către Serviciul de Grăniceri al Ucrainei.*

Prima instanță a constatat că, prin acțiunile sale, Terlețchi Andrei a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 362 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi *„trecerea frontierei de stat a R.Moldova, prin eludarea de la controlul efectuat la trecerea acesteia”*.

Cauza penală în prima instanță a fost examinată în lipsa inculpatului Terlețchi Andrei, potrivit art. 321 alin. (6) Cod de procedură penală, prin încheierea din 11.11.2020 inculpatul a fost anunțat în căutare, iar la 01.02.2021 pe numele lui Terlețchi Andrei, de către IP Rezina, a fost pornit dosar de căutare.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Caciarin Ruslan în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Terlețchi Andrei, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 362 alin. (1) Cod penal, să fie achitat.

3.1 În conținutul cererii de apel depuse, apărătorul inculpatului a invocat că:

- materialele cauzei penale nu conțin nicio probă, prevăzute de art. 93 Cod de procedură penală, care ar demonstra vinovăția inculpatului;

- instanța de judecată, la stabilirea vinovăției inculpatului, nu a respectat prevederile art. 101 Cod de procedură penală, dar s-a bazat pe o schemă, un apel telefonic, un proces-verbal de predare-primire a persoanelor și pe declarațiile învinuitei Belous Tatiana, depuse la organul de urmărire penală și neconfirmate în instanță.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2021 a fost respins ca nefondat apelul avocatului în numele inculpatului și menținută fără modificări sentința.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că, inculpatul Terlețchi Andrei a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 362 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel, examinând probatoriul (procesul-verbal de constatare despre săvârșirea infracțiunii din 12.05.2020, fișa Poliției de Frontieră din 12.05.2020, actul de predare primire a persoanei la frontiera dintre R. Moldova și Ucraina din 12.05.2020), a considerat dovedită vina inculpatului Terlețchi Andrei și a reținut că acțiunile lui just au fost calificate în temeiul art. 362 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a considerat dovedit faptul că, *„inculpatul Terlețchi Andrei aflându-se pe teritoriul Republicii Moldova, având intenția de a ajunge ilegal pe teritoriul Ucrainei, la data de 09.05.2020, în jurul orelor 18:00, contrar prevederilor art. 13 alin. (1) al Legii nr. 215 din 04.11.2011 cu privire la frontiera de*

stat al R. Moldova, care prevede: „Persoanele și mijloacele de transport care intră sau ies în/din Republica Moldova pot trece frontiera de stat, iar mărfurile și alte bunuri care urmează să fie introduse sau scoase din Republica Moldova pot fi transportate peste frontiera de stat doar prin punctele de trecere în timpul programului de lucru”, a ocolit punctele de trecere a frontierei R. Moldova și eludând controlul efectuat la trecerea acesteia, a trecut ilegal frontiera de stat a R. Moldova în Ucraina, pe direcția localităților Molochișul mic (MDA) - Șerșenți (UKR), unde la data de 09.05.2020, aproximativ la orele 18:36, a fost reținut de către Serviciul de Grăniceri al Ucrainei”.

În decizie s-a menționat că, *prin acțiunile sale intenționate Terlețchi Andrei a comis infracțiunea prevăzută de art. 362 alin. (1) Cod penal, individualizată prin trecerea frontierei de stat a R. Moldova, prin eludarea de la controlul efectuat la trecerea acesteia”.*

Instanța de apel a statuat că întregul sistem de probe examinat și apreciat de către instanța de apel, prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, coroborează între ele și demonstrează, incontestabil, faptul că, inculpatul Terlețchi Andrei a comis fapta prevăzută de art. 362 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel nu a putut lua în considerație și nu a putut reține ca probe rapoartele din 09.05.2020 care au fost întocmite în limba ucraineană. În argumentarea acestei concluzii, instanța de judecată a atestat că, într-adevăr rapoartele din 09.05.2020 (f.d.28-29) sunt întocmite în limba ucraineană, iar organul de urmărire penală nu le-a tradus în limba de stat, astfel conținutul acestora nu este cunoscut instanței.

Subsidiar, instanța a constatat că schema direcției de deplasare (f.d.14) nu poate fi acceptată ca probă, deoarece nu este prevăzută de art. 93 Cod de procedură penală, ca mijloc de probă, însă, necățind la acest fapt, celelalte probe descrise, și anume: procesul-verbal de constatare despre săvârșirea infracțiunii din 12.05.2020; fișa Poliției de Frontieră din 12.05.2020 și actul de predare-primire a persoanei la frontiera dintre R. Moldova și Ucraina din 12.05.2020, fiind apreciate în cumul, cu certitudine dovedesc comiterea infracțiunii incriminate de către inculpat.

Reiterând elementelor constitutive ale infracțiunii incriminate lui Terlețchi Andrei, instanța de apel a ajuns la ferma convingere că prima instanță just și corect a concluzionat vinovăția inculpatului Terlețchi Andrei, și întemeiat a conchis că acesta este pasibil răspunderii penale pentru fapta infracțională comisă cu intenție directă și că lipsesc careva bănuieli sau incertitudini care ar pune la îndoială vinovăția inculpatului, precum și veridicitatea și caracterul justificat și echitabil al actului judecătoresc de condamnare emis la caz.

Instanța de apel a menționat că la stabilirea categoriei și termenului

pedepsei, prima instanță a ținut pe deplin cont de prevederile articolelor 6, 7, 61, 75 –77 Cod penal, de gravitatea infracțiunii comise, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, prin urmare instanța de judecată și-a argumentat riguros soluția la capitolul numirii pedepsei și a motivat hotărârea pronunțată invocând motive clare, din care considerent a ajuns la concluzia necesității numirii inculpatului a pedepsei în formă de închisoare.

Drept circumstanță ce atenuează răspunderea penală, instanța de apel a reținut-săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare, careva circumstanțe agravante prevăzute de art. 77 Cod penal, în privința inculpatului, nu au fost stabilite.

Instanța de apel, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, a considerat că în coraport cu faptele comise, urmările prejudiciabile a faptelor și personalitatea inculpatului, instanța de fond corect a constatat că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub formă de amendă în beneficiul statului în quantum minim, or, pedeapsa stabilită de instanța de fond a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului, prin care invocând incidența *pct. 6) și 12)* a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită admiterea recursului, casarea sentinței și a deciziei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Terlețchi Andrei să fie achitat, dat fiind faptul că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

5.1 În susținerea recursului inculpatul invocă următoarele:

- instanțele de judecată nu au ținut cont de toate circumstanțele cauzei și nu au apreciat corespunzător probele;

- probele prezentate și cercetate în cadrul judecării cauzei, nu dovedesc vina inculpatului vis-a-vis de cele incriminate, în acțiunile ultimului făcându-se lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii imputate. Consideră recurentul că în speța dată lipsește latura subiectivă, care se manifestă prin intenția directă, de a traversa frontiera de stat, or pe parcursul cercetării judecătorești procurorul nu a prezentat probe în acest sens;

- învinuirea adusă inculpatului este bazată în exclusivitate pe declarațiile martorilor acuzării, iar poziției părții apărării nu i-a fost dată nici o apreciere;

- sentința urmează a fi casată cu încetarea procesului penal în privința lui Terlețchi Andrei, reieșind din prevederile art. 251 Cod de procedură penală;

- pe parcursul urmăririi penale, lui Terlețchi Andrei i s-a încălcat dreptul la interpret, acesta fiind vorbitor de limbă rusă, nu i s-a pus la dispoziție un traducător.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În cazul în care recursul nu este motivat, instanța de recurs se află în imposibilitate să judece cauza, în sensul agravării situației condamnatului, dat fiind că lipsește obiectul judecării respective.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit recursului declarat de către avocat, autorul își întemeiază criticile, prin prisma temeiurilor de casare prevăzute la pct. 6) și 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit cărora, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri: 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și 12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Colegiul penal atestă că, deși avocatul Cazacu Dumitru a invocat în recurs incidența pct. 6) și 12) a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, ele nu au fost motivate de către apărare, iar în circumstanțele în care recursul nu este motivat sub aspectul temeiului de casare invocat, instanța de recurs nu este competentă să completeze recursul cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

La fel, ce ține de argumentele recurentului descrise, prin care acesta își manifestă dezacordul cu aprecierea probelor de către instanțele de judecată, Colegiul penal reține că nu pot fi acceptate, din considerentul că asemenea critici nu constituie temeiuri de recurs, reprezentând doar opinia subiectivă a recurentului, or, conform prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept esențiale comise de instanțele de fond și de apel. Astfel, instanța de recurs ordinar nu consideră necesar de a da o nouă apreciere probelor administrate la speța dată, ce este de competența exclusivă a primei instanțe și a instanței de apel, iar instanța de recurs ca instanță ierarhic superioară, examinează cauza doar sub aspectul prezenței erorilor de drept comise de prima instanță și cea de apel la judecarea cauzei, ce în speță nu au fost identificate. Mai mult, din conținutul recursului ordinar declarat, reiese că recurentul face o proprie apreciere a probelor în temeiul cărora instanța de apel și-a întemeiat soluția, argumentându-și astfel propria versiune privind circumstanțele cauzei, iar instanța de recurs ordinar la acest capitol invocă că nu poate fi acceptată, or contravine constatărilor instanței de apel în prezenta speță, întemeiate just pe cumulul de probe descris și apreciat de instanța de apel în decizia sa.

Mai mult, Colegiul penal atestă caracterul contradictoriu a recursului declarat, or deși se solicită adoptarea unei decizii de achitare a inculpatului, totuși *recurentul menționează că procesul penal în privința lui Terlețchi Andrei urmează a fi încetat*, ce nu poate fi acceptat de instanța de recurs ordinar.

Totodată, Colegiul penal, conchide că deși recurentul solicită achitarea inculpatului Terlețchi Andrei și invocă că instanța a acordat prioritate probelor acuzării, acesta nu a adus nici un argument relevant în susținerea acestor solicitări și argumente, iar analizând partea descriptivă a deciziei instanței apel (*reflectată la pct. 4.1 a prezentei decizii*) se atestă că instanța de apel s-a expus detaliat asupra chestiunilor esențiale supuse atenției sale, just a analizat probele și le-a dat apreciere cuvenită, respectând prevederile art. 101 Cod de procedură penală, iar prima instanță corect a analizat elementele infracțiunii prevăzute de art. 362 alin. (1) Cod penal incriminate inculpatului Terlețchi Andrei. Astfel, instanța de recurs ordinar nu identifică nici un temei de a interveni în decizia instanței de apel sub aspectele contestate.

Coroborând cele expuse, Colegiul penal apreciază că, în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor art. 417 Cod de procedură penală, este bine argumentată, motivată, fiind legală și întemeiată, și astfel nu se constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Având în vedere considerentele menționate în partea descriptivă a prezentei decizii și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale pertinente și relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar argumentele din recursul ordinar declarat, sunt vădit neîntemeiate, urmând a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Cazacu Dumitru în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Terlețchi Andrei XXXXX*, deoarece recursul nu îndeplinește cerințele de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **23 iunie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie